

Annelere Uygulanan Okuma Projesinin Etkilerinin İncelenmesi (Bağcılar Örneği)

Caner OZAN¹

Yrd. Doç. Dr. Ertuğ CAN²

İstanbul ili Bağcılar ilçesinde 2012-2013 öğretim yılında annelere ve çocuklarına uygulanan “Benimle Benim İçin Oku Anne” projesi kapsamında annelerin rol model alınması sağlanarak, çocuklara okuma sevgisinin kazandırılması amaçlanmıştır.

Bu araştırmada “Benimle Benim İçin Oku Anne” projesi kapsamında kitap okumanın annelerin sosyo kültürel yapısına ve öğrencilerin ders başarısına ne tür etkilerinin olduğunun araştırılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Annelerin kitap okuma sıklıklarının yaşa göre dağılımı nasıldır?
- Annelerin kitap okuma sıklıklarının eğitim düzeyine göre dağılımı nasıldır?
- Annelerin kitap okuma sıklıklarının gelir düzeyine göre dağılımı nasıldır?
- Annelerin kitap okuma sıklıklarının medeni durumuna göre dağılımı nasıldır?
- Annelerin kitap okuma sıklıkları ile günlük televizyon izleme süreleri arasında anlamlı bir ilişkisi var mıdır?
- Annelerin kitap okuma sıklıkları ile evinde internet bağlantısı olup olmaması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Annelere ve çocuklarına uygulanan kitap okuma projesinin öğrencinin akademik başarıları üzerindeki etkileri nelerdir?
- Öğrencilerin kitap okuma sıklıkları ile okul başarıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

¹ Bağcılar Mehmet Akif Ersoy İlkokulu, cnrozn23@gmail.com

² Kırklareli Üniversitesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Ana Bilim Dalı, ertugcan@gmail.com

- Annelerin kitap okuma sıklıklarının çocukların kitap okuma alışkanlıklarına etkileri nelerdir?
- Okuma becerisinin gelişmesi için neler yapılabilir?

Annelere Uygulanan Okuma Projesinin Etkilerinin İncelenmesi” adlı araştırmada karma desen uygulanmıştır. Yani hem nicel, hem nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemi olarak, tarama modellerinden, genel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmayı derinlemesine inceleyebilmek amacıyla 3 (üç) adet açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları katılımcılara sorulmuştur.

Bu araştırmanın evreni İstanbul ili, örnekleme ise Bağcılar ilçesidir. Bağcılar ilçesinde projeye katılan 24 ilkokul, 42 ortaokul ve 14 liseden rastgele seçilen 399 katılımcı (anne) araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırma bulgularına göre; katılımcılar okuma projelerini faydalı bulmakta ve bu tür projelerin artmasını ve genele yayılması gerektiğini belirtmektedir. Okuma projelerinin il genelinde uygulandığı Karabük ve Burdur illerinin 2012 YGS’de en başarılı ilk üç il içinde bulunması da araştırılması gereken bir husustur. Ayrıca bu tür projelerde katılımcı görüşlerinin de alınması, projenin uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Katılımcı görüşü ile projedeki eksiklikler giderilebilir ve projedeki katılım oranı arttırılabilir. Projeye katılımda gönüllülük esası olması, kitap okuma sevgisi konusunda da güvenilir veriler elde etmemizi engellemektedir. Bu tür okuma projelerinde gönüllülük esası aranmamalıdır. Kitap fiyatlarının pahalı olması, kitap satın alınacak yerlerin sayısının yetersiz olması, katılımcıların kitaba ulaşma olasılığını azaltmaktadır ve katılımcılar bu sorun ile ilgili çalışmalar yapılmasını, ücretsiz kitap temin edebilecekleri yerlerin sayısının arttırılması gerektiğini belirtmektedir. Katılımcıların gelir seviyesinin düşük olması sebebiyle kitap fiyatlarını pahalı bulmaları olasıdır, bu yüzden ücretsiz kitap bulabilecekleri yerleri tercih etmektedirler. Kitap okumak isteyen bireylere kolaylık sağlamak açısından; durak, taşıt kitaplıkları oluşturulabilir. Okul kütüphanelerinin işlevsiz olması da, katılımcıların ücretsiz kitaba ulaşmasındaki engellerden biridir. Okul kütüphanelerinde sürekli duran bir personel bulunmalı, kütüphanelerdeki kitap sayısı ve çeşidinin de arttırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Aile, Okuma projesi, Okuma alışkanlığı, Okuma kültürü*

Kaynakça

- Ateş, V. ve Şahin S. (2014). Yüksek lisans öğrencilerinin okuma alışkanlıklarına bilgisayar ve internet teknolojilerinin etkisi, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 1-16.
- Babaoğlan, E. ve Korkut, K. (2010). Burdur okuyor projesinin etkililiği, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 550-570.
- Bayram, S., (2001). *Türkiye’de kitap okuma alışkanlığı*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayınları.
- Durualp, E. ve Çiçekoğlu, P. (2013). Sekizinci sınıf öğrencilerinin kitap okumaya yönelik tutumlarının internet ve kitap okuma alışkanlıkları açısından incelenmesi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür ve Eğitim Dergisi*, 2(1),115-132.
- Ünal, Fulya T. ve Yiğit, A. (2014). Çocuklarda okuma kültürünün oluşmasında ailenin etkisi, *International Journal of Language Academy*, 2(4), 308-322.